

ДИРЕКТИВА 2002/95/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ**від 27 січня 2003 року****про обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні**

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ТА РАДА
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Співтовариства, особливо статтю 95 цього Договору,

Беручи до уваги пропозицію Комісії ⁽¹⁾,

Беручи до уваги висновок Економічно-соціального Комітету ⁽²⁾,

Беручи до уваги висновок Комітету регіонів ⁽³⁾,

Діючи на підставі процедури, встановленої статтею 251 Договору, з урахуванням спільного тексту, ухваленого Погоджувальним Комітетом 8 листопада 2002 року ⁽⁴⁾,

Оскільки:

(1) Розбіжності між законами чи адміністративними заходами, ухваленими державами-членами, стосовно обмеження використання небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні можуть перешкоджати торгівлі та порушувати конкуренцію в межах Співтовариства, а, отже, безпосередньо впливати на становлення і функціонування внутрішнього ринку. На цій підставі виникає необхідність наближення до законів держав-членів у цій сфері та сприяння охороні здоров'я людини і екологічно прийнятній переробці та утилізації відходів електричного та електронного обладнання.

(2) Європейська Рада на засіданні 7, 8 і 9 грудня 2000 року в Ніцці підтримала Резолюцію Ради від 4 грудня про превентивний принцип.

(3) Повідомлення Комісії від 30 липня 1996 року про перегляд стратегії Співтовариства стосовно організації збору та утилізації відходів підкреслює необхідність зменшити вміст небезпечних речовин у відходах і звертає увагу на потенційні переваги від застосування спільних для Співтовариства правил, що обмежують наявність таких речовин у товарах та на виробничому процесі.

(4) Резолюція Ради від 25 січня 1988 року про програму дій Співтовариства щодо боротьби із забрудненням навколишнього середовища кадмієм ⁽⁵⁾ закликає Комісію до негайної розробки спеціальних заходів для такої програми. На основі цього підкреслюється необхідність охорони здоров'я людини, впровадження загальної стратегії, яка, поміж іншого, обмежує використання кадмію і заохочує до досліджень з метою пошуку заміників. Резолюція наголошує на тому, що використання кадмію повинно зводитися лише до

випадків, де не існує придатних та безпечних альтернатив.

(5) Дані, які є в розпорядженні, свідчать про те, що заходи, спрямовані на збір, зберігання, вторинну переробку і знищення відходів електричного та електронного обладнання (ВЕЕО), як встановлено Директивою 2002/96/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 січня 2003 року про відходи електричного та електронного обладнання ⁽⁶⁾, повинні сприяти розв'язанню проблем з організацією збору та знищення відходів, що пов'язані з важкими металами та антипіренами. Проте, незважаючи на всі ці заходи, значні частини ВЕЕО продовжують знаходити на територіях звалищ. Навіть у випадку, якщо ВЕЕО були відокремлені і передані на проходження вторинної переробки, все одно ртуть, кадмій, свинець, шестивалентний хром, полібромовані біфеніли (ПВВ) і полібромовані біфенілефіри (ПВВЕ), які містяться у відходах, можуть завдати шкоди здоров'ю людини або довкіллю.

(6) Враховуючи технічну та економічну доцільність, найефективнішим способом забезпечення суттєвої мінімізації ризиків, пов'язаних зі здоров'ям людини і станом довкілля, з метою досягнення встановленого рівня безпеки в межах Співтовариства по відношенню до небезпечних речовин, є заміна цих речовин в електричному та електронному обладнанні на безпечні або більш безпечні. Обмеження використання цих небезпечних речовин може сприяти наданню більших можливостей для отримання економічних прибутків від вторинної переробки ВЕЕО і зменшенню негативного впливу на здоров'я робітників, що працюють на підприємствах вторинної переробки.

(7) Речовини, про які йде мова в цій Директиві, ґрунтовно досліджені та оцінені фахівцями і підпадають під різні заходи як у межах Співтовариства, так і на державному рівні.

(8) Заходи, передбачені цією Директивою, враховують існуючі міжнародні настанови і рекомендації, а також базуються на оцінці доступної наукової і технічної інформації. Ці заходи спрямовані на досягнення встановленого рівня охорони тварин, здоров'я людини, довкілля, враховуючи ризики, які потенційно можуть постати перед Співтовариством в результаті відсутності цих заходів. Ці заходи повинні переглядатися і за необхідності враховувати доступну технічну та наукову інформацію.

¹ ОВ С 365 Е, 19.12.2000, с. 195 та ОВ С 240 Е, 28.8.2001, С. 303.

² ОВ С 116, 20.4.2001, С. 38.

³ ОВ С 148, 18.5.2001, С. 1.

⁴ Висновок Європейського Парламенту від 15 травня 2001 року (ОВ С 34 Е, 7.2.2002, С. 109), Загальна позиція Ради від 4 грудня 2001 року (ОВ С 90 Е, 16.4.2002, С. 12) та Рішення Європейського Парламенту від 10 квітня 2002 року (ще не опубліковане в Офіційному Віснику). Рішення Європейського Парламенту від 18 грудня 2002 року та Рішення Ради від 16 грудня 2002 року.

⁵ ОВ С 30, 4.2.1988, С. 1.

⁶ Див. С. 24 цього Офіційного Вісника.

(9) Ця Директива не повинна суперечити законам Співтовариства про безпеку та вимоги до охорони здоров'я людини, а також законам Співтовариства про організацію збору та утилізації відходів, особливо Директиві Ради 91/157/ЄЕС від 18 березня 1991 року про батареї та акумулятори, що містять деякі небезпечні речовини ⁽⁷⁾.

(10) Необхідно враховувати технічний розвиток електричного та електронного обладнання, що не містить важкі метали, а також PBDE і PBB. Щойно отримавши наукові дані і беручи до уваги превентивний принцип, необхідно перейти до аналізу перспектив заборони інших небезпечних речовин і їхньої заміни екологічно чистими альтернативами, що забезпечують принаймні той самий рівень захисту споживачів.

(11) Дозвіл на відмову від заміника повинен надаватися у випадку, якщо заміна не прийнятна з наукових та технічних міркувань, або за умови, якщо це принесе більше негативного впливу, викликаного заміною, на довкілля чи здоров'я людини, ніж користі. Заміна небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні повинна проводитися таким чином, щоб це суміщалось зі здоров'ям і безпекою користувачів електричного та електронного обладнання (ЕЕО).

(12) Якщо товар придатний для повторного використання, ремонту або продовження терміну використання, то резервні деталі повинні бути в наявності.

(13) Адаптація до наукового та технічного прогресу щодо дозволу на відмову від поступового зменшення використання або заборони речовин повинна проводитися Комісією відповідно до процедури комітету.

(14) Заходи, необхідні для впровадження цієї Директиви, повинні бути ухвалені відповідно до Рішення Ради 1999/486/ЄС від 28 червня 1999 року, що встановлює процедури для виконання повноважень, покладених на Комісію ⁽⁸⁾,

УХВАЛИЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Цілі

Метою цієї Директиви є наближення законів держав-членів про обмеження використання небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні, а також сприяння охороні здоров'я людини і екологічно прийнятній переробці та утилізації відходів електричного та електронного обладнання.

Стаття 2

Межі розповсюдження

1. Ця Директива, не відмовляючись від статті 6, повинна застосовуватися до того електричного та електронного обладнання, що підпадає під категорії 1,

2, 3, 4, 5, 6, 7 і 10, що встановлюються в Додатку ІА до Директиви № 2002/96/ЄС (ВЕЕО), а також до електричних лампочок і домашніх освітлювальних пристроїв.

2. Ця Директива повинна застосовуватися, не відмовляючись від законів Співтовариства про вимоги до безпеки та охорони здоров'я, а також до законів Співтовариства про організацію збору та утилізації відходів.

3. Ця Директива не застосовується до резервних частин, призначених для ремонту, або до повторного використання електричного та електронного обладнання, виставленого на продаж до 1 липня 2006 року.

Стаття 3

Визначення основних понять

1. З метою роз'яснення цієї Директиви необхідно дати визначення таких основних понять:

(а) "електричне та електронне обладнання" або "ЕЕО", тобто обладнання, що функціонує на основі живлення електричним струмом або електромагнітними полями, а також обладнання для генерування, передавання та виміру такого струму чи полів згідно з категоріями, що встановлені в Додатку ІА до Директиви 2002/96/ЄС (ВЕЕО), і яке було розроблене для функціонування під напругою, яка не перевищує 1000 V для перемінного струму і 1500V для постійного струму;

(б) "виробник", тобто будь-яка особа, яка, незалежно від способу продажу товару, включаючи дистанційний відповідно до Директиви 97/7/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 1997 року про захист споживачів при дистанційній торгівлі ⁽⁹⁾, займається:

(i) виробництвом та продажем електричного та електронного обладнання своєї торговельної марки;

(ii) перепродажем обладнання, що було вироблене іншим постачальником, під своєю торговельною маркою (особа, яка перепродає товари, не є "виробником", якщо торговельна марка виробника з'являється на товарі, як передбачено в підпункті (i)); або

(iii) імпортом чи експортом електричного та електронного обладнання до держав-членів на професійній основі.

Навіть за умови повного фінансування відповідно до будь-якого фінансового договору, особа не може вважатися "виробником" доти, доки вона не буде діяти як виробник згідно з підпунктами (i)-(iii).

Стаття 4

Запобіжні заходи

1. Держави-члени повинні гарантувати, що, починаючи з 1 липня 2006 року, нове електричне та електронне обладнання, виставлене на продаж, не містить свинець, ртуть кадмій, шестивалентний хром, а також

⁷ ОВ L 78, 26.3.1991, С. 38. Директива, до якої вносить зміни Директива Комісії 98/101/ЄС (ОВ L 1, 5.1.1999, С. 1).

⁸ ОВ L 184, 17.7.1999, С. 23.

⁹ ОВ L 144, 4.6.1997, С. 19. Директива, до якої вносить зміни Директива 2002/65/ЄС (L 271, 9.10.2002, С. 16).

полібромовані біфеніли (PBB) чи полібромовані біфенілефіри (PBDE). Державні заходи, спрямовані на обмеження або заборону використання цих речовин в електричному та електронному обладнанні, що були ухвалені згідно з законодавством Співтовариства перед ухваленням цієї Директиви, можуть проводитися до 1 липня 2006 року. 2. Частина 1 не застосовується по відношенню до тих випадків використання небезпечних речовин, що перераховані в Додатку.

3. На основі пропозиції від Комісії, Європейський Парламент та Рада, по мірі надходження наукових даних, повинні, відповідно до принципів політики в галузі хімічних речовин, що встановлені Шостою програмою дій Співтовариства в сфері довкілля, розглянути питання щодо заборони інших небезпечних речовин і заміни останніх на більш екологічно прийнятні альтернативи, які гарантують принаймні той самий рівень безпеки споживачів.

Стаття 5

Адаптація до наукового та технічного прогресу

1. Всі зміни, необхідні для адаптації Додатку до наукового та технічного прогресу, повинні вноситися відповідно до процедури, про яку йде мова в статті 7 (2), задля:

(а) встановлення, за необхідності, максимально припустимого рівня концентрації речовин у деяких матеріалах та деталях електричного та електронного обладнання, про які йшла мова в статті 4 (1), при якому дозволяється наявність цих речовин;

(б) дозволу на непоширення статті 4 (1) на матеріали і деталі електричного та електронного обладнання, якщо їхня ліквідація або заміна через зміни дизайну чи на матеріали та деталі, які не потребують тих сполук та речовин, про які йшла мова у статті 4 (1), є непрактичною, або у випадку, якщо в результаті заміни буде завдано більше шкоди довкіллю, здоров'ю людини та/або споживача, ніж користі;

(с) перегляду кожного дозволу використання небезпечних речовин в Додатку принаймні кожні чотири роки або через чотири роки після внесення до списку нового пункту з метою вирішення питання щодо відмови від матеріалів та деталей електричного та електронного обладнання, які перераховані в Додатку, у випадку, якщо їхня ліквідація або заміна через зміни дизайну чи на матеріали та деталі, які не потребують тих сполук та речовин, про які йшла мова в статті 4 (1), є можливою з технічної та наукової точки зору, за умови, якщо заміна принесе більше користі довкіллю, здоров'ю людини та/або споживача, ніж шкоди.

2. До того ж, шойно до Додатку внесуть зміни згідно з частиною 1, Комісія повинна, поміж іншого, порадитися з виробниками електричного та електронного обладнання, особами, що займаються вторинною переробкою, працівниками підприємств, що мають справу з небезпечними речовинами, організаціями, що пропагують охорону довкілля, об'єднаннями робітників та споживачів. Точки зору всіх зацікавлених осіб та організацій повинні

передаватися Комітету, про який йде мова в статті 7 (1). Комісія повинна скласти звіт про інформацію, яку вона отримусь.

Стаття 6

Перегляд заходів

До 13 лютого 2005 року Комісія, за необхідності, повинна переглянути заходи, передбачені цією Директивою, з точки зору нових важливих наукових даних.

Особливу увагу Комісія повинна приділити, до цієї дати, сучасним пропозиціям щодо включення в межі розповсюдження цієї Директиви обладнання, яке підпадає під категорії 8 і 9, що встановлені в Додатку 1А до Директиви 2002/96/ЄС (ВЕЕО).

Комісія повинна також, за необхідності, дослідити потребу адаптації списку речовин, перерахованих в статті 4 (1), на основі наукових фактів, а також з урахуванням превентивного принципу і сучасних пропозицій до Європейського Парламенту та Ради стосовно таких адаптацій

Особливу увагу під час проведення перегляду заходів слід приділити впливу інших небезпечних речовин і матеріалів, що використовуються в електричному та електронному обладнанні, на довкілля і здоров'я людини. Комісія повинна, за необхідності, проаналізувати доцільність заміни таких речовин та матеріалів, а також представити пропозиції до Європейського Парламенту та Ради з метою розширення меж розповсюдження статті 4.

Стаття 7

Комітет

1. Роботі Комісії повинен сприяти Комітет, створений відповідно до статті 18 Директиви Ради 75/442/ЄЕС⁽¹⁰⁾.

2. Там, де є посилання на цю частину, застосовуються статті 5 і 7 Рішення 1999/468/ЄС, враховуючи статтю 8 цього Рішення.

Термін, передбачений статтею 5 (6) Рішення 1999/468/ЄС, повинен скласти три місяці.

3. Комітет повинен ухвалити свої правила виконання процедури.

Стаття 8

Штрафні санкції

Держави-члени повинні встановити штрафні санкції на випадок порушень державних адміністративних положень, ухвалених відповідно до цієї Директиви. Передбачені штрафні санкції повинні бути ефективними, пропорційними та такими, що унеможливають нові порушення.

Стаття 9

Виконання умов цієї Директиви

1. Держави-члени повинні сприяти тому, щоб до 13 серпня 2004 року набрали чинності закони, регламенти

¹⁰ ОВ L 194, 25.7.1975, С. 39.

та адміністративні положення, які є необхідними для дотримання вимог цієї Директиви. Про це вони повинні негайно повідомити Комісію.

Після ухвалення державами-членами цих заходів, вони повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуватися таким посиланням при офіційній публікації. Методи проведення такого посилання повинні встановлюватися державами-членами.

2. Держави-члени повинні надавати Комісії тексти всіх законів, регламентів та адміністративних положень, ухвалених у цій сфері, що стосуються цієї Директиви.

Стаття 10

Набуття чинності

Ця Директива набуває чинності в день її офіційної публікації в *Офіційному віснику Європейських Співтовариств*.

Вчинено у Брюсселі, 27 січня 2003 року.

За Європейський Парламент

Голова

P. COX

За Раду

Голова

G. DRYS